

sige, at det foreliggende Resultat udelukkende er en Følge af Markedsprisen, i alt Fald har der i Finansministerens Politik været Momenter, som ere egnede til, naar Forholdene i øvrigt ere ugunstige, saaledes som de utvivlsomt ere for Øjeblikket, at skærpe den danske Stats Vanskeligheder. Vi have tidligere gjort gældende, at det var betænkeligt at gaa til den stadige Forøgelse af Veksellaanets Størrelse, og vi have i December i Aar gjort opmærksom paa det uheldige i at samle Veksellaan til Indfrielse paa samme Termin. Naar vi gjorde saadanne Betragtninger gældende, afviste den højtærede Minister dem altid og sagde, at det kom ikke til at spille nogen Rolle. Han brugte den Gang den Vending, at med Hensyn til Fornyelsen af de midlertidige Statslaan vilde der aldrig være Vanskeligheder, det var han forvisset om. Den højtærede Minister sagde: Der har altid været gode Tilbud paa Bordet og desuden gode Antydninger af, hvorledes de midlertidige Laan kunde fornys, og han erklærede, at han var forvisset om, at dette ogsaa i Fremtiden vilde finde Sted, saa at vi i Aar, naar nu paa een Gang de 70 Millioners midlertidige Laan udløb, kunde være forvissede om, at de lod sig forny til en gunstig Pris, og at den Tvangssituation, vi vare i med Hensyn til Tilvejebringelsen af Midler, ikke yderligere skulde skærpes ved Vanskeligheder. Jeg tror, at den højtærede Finansminister er kommen til en anden Overbevisning med Hensyn til de midlertidige Laans Fornyelse, idet det dog vist ikke udelukkende er Uvillie imod stadig at løbe paa midlertidige Statslaan og Ønsket om at komme over til et fast Laan, som have gjort, at den højtærede Minister har grebet til netop nu at gaa over til et fast Laan. I alt Fald har den højtærede Minister overfor Finansudvalget antydnet Vanskeligheder vedrørende de midlertidige Statslaans Fornyelse og nævnt, at til den tidligere Pris kunde det ikke ske.

Den Nølerpolitik, som den højtærede Finansminister har fulgt, har altsaa medført, at vi ere naaede til at gaa over fra midlertidige Laan til de faste Laan paa det utvivlsomt ugunstigste Tidspunkt, som overhovedet har foreligget for saadanne Laanetransaktioner. I Juli 1910 udtalte den højtærede Finansminister, at Tidspunktet til at gaa over fra midlertidige Laan til faste Laan ikke kunde siges at foreligge, fordi Forholdene paa Pengemarkedet vare saa overordentlig vanske-

lige, og han illustrerede Vanskelighederne ved at nævne, at alle Statspapirer i Juni—Juli 1910, sammenlignet med Forholdene et Aar forud, vare dalede 2—3 pCt., en Nedgang, sagde den højtærede Minister, som havde ramt alle Papirer, svenske, danske, tyske, ja, endog de engelske Consols, saa at i Grunden, kun de franske rentes havde holdt sig fri. Naar man nu skal bruge den samme Maade at betegne Pengemarkedets Tilstand paa, som Ministeren den Gang anvendte, er Forholdet, at tyske $3\frac{1}{2}$ pCt. Rigslaan siden det Tidspunkt, hvor Ministeren paa Grund af de ugunstige Forhold vægrede sig ved at optage Laan, er dalet 3,7 pCt., at tyske 3 pCt. Rigslaan ere dalede 3 pCt., at de $2\frac{1}{2}$ pCt. engelske Consols ere dalede 1—2 pCt., at de franske rentes ere dalede 1— $1\frac{1}{2}$ pCt., at de 4 pCt. tyske Rigslaan og de 4 pCt. prøjsiske Consols, som der er Grund til at nævne, da vi overgaa til en 4 pCt. Type, ere dalede henholdsvis $1\frac{1}{3}$ og ca. 1 pCt. Altsaa, Forholdene ere nu i Sammenligning med Forholdene i Juli 1910, som den højtærede Finansminister med Benyttelsen af disse Angivelser betegnede som særdeles ugunstige for Optagelsen af et fast Statslaan — som i Grunden værende af en saadan Art, at det ikke lod sig gøre at optage faste Statslaan — yderligere forværrede. Den højtærede Finansminister er saaledes gaaet til nu at ombytte det midlertidige Laan paa det ugunstigste mulige Tidspunkt, og det maa da være et Spørgsmaal, om ikke den Nølerpolitik, som har medført, at vi have ventet og ventet paa Ordningen af et fast Statslaan, har grebet forkert, naar den netop har valgt dette Tidspunkt til at afløse de midlertidige Statslaan, om ikke for den højtærede Minister det Spørgsmaal burde have været fremme til Undersøgelse, hvorvidt Forholdene dog ikke nu vare saaledes, at vi, da vi nu havde gaaet med de midlertidige Laan saa længe, trods det almindelige Ønske om at gaa over til et fast Statslaan, maatte overveje, om det ikke var bedre at se Forholdene an en Tid endnu.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om midlertidige Statslaans Fornyelse siges det mig, at saadanne midlertidige Statslaan ogsaa paa det nuværende Tidspunkt maatte kunne fornys paa nogenlunde gunstige Vilkaar, ganske vist ikke saa gunstige som tidligere, men dog saaledes, at Forholdene bleve adskilligt bedre end ved faste Statslaan, og saaledes, at der maaske vandtes Tid til at komme til gunstigere Konjunkturer end Øjeblikkets. Det er mig be-